

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์ ทุกสังคมย่อมมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง วัฒนธรรมของแต่ละสังคมย่อมมีเอกลักษณ์ คนในสังคมมีบทบาทร่วมกันในการชี้และกำหนดว่าเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมแห่งสังคมของตนเองนั้นมีลักษณะอย่างไร เอกลักษณ์ดังกล่าวนี้เกิดขึ้นในอดีตต่อกันมาจนถึงปัจจุบันและถ่ายทอดไปสู่อนาคต นอกจากนี้วัฒนธรรมสามารถควบคุมการปฏิบัติการอื่น ๆ ซึ่งเป็นมาตรฐานทางศีลธรรม (สุเทพ สุนทรเกษม, 2540 : 5) วัฒนธรรมเป็นลักษณะเฉพาะที่แสดงถึงความเป็นชาติไทย เป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งของความมั่นคงของชาติ ประเทศไทยมีแบบอย่างทางวัฒนธรรมเป็นของตนเองมาช้านานแม้ประเทศชาติจะผ่านภาวะวิกฤติมาหลายครั้งและต้องเผชิญกับการแพร่ขยายของวัฒนธรรมจากชาติอื่น ๆ แต่ประเทศไทยยังคงรักษาความเป็นไทยมาโดยตลอด

งานวัฒนธรรม ได้เริ่มมีการฟื้นฟู ส่งเสริม เผยแพร่กันอย่างจริงจังในสมัยรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม เนื่องจากเมื่อคราวสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศไทยได้รับความกระทบกระเทือนจากภัยของสงครามทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ทำให้ภาวะทางศีลธรรมวัฒนธรรมของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป รัฐบาลจึงได้พยายามปรับปรุง ฟื้นฟู ปลูกฝังวัฒนธรรมไทยขึ้น โดยการตราพระราชบัญญัติบำรุงวัฒนธรรมแห่งชาติฉบับแรก ขึ้นใช้บังคับเป็นกฎหมายขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2483 และในปี พ.ศ. 2485 ได้สถาปนาสภาวัฒนธรรมแห่งชาติขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ในการค้นคว้า คัดแปลงรักษาส่งเสริม ให้คำปรึกษาและเผยแพร่วัฒนธรรมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2547 : 2)

ในช่วงปี พ.ศ. 2485-2535 งานวัฒนธรรมของชาติได้มีการยกฐานะเป็นกระทรวงหรือลดฐานะลง แล้วทำการโอน ย้ายไปสังกัดกรม และกระทรวงต่าง ๆ สลับไปมา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล จนกระทั่งปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลเห็นว่าการบริหารงานวัฒนธรรมภายใต้ระบบราชการมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ และการบริหารจัดการ ทำให้ไม่สามารถที่จะดำเนินงานวัฒนธรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมสมรรถนะในการสนับสนุนการดำเนินงานวัฒนธรรมของชาติให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงได้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมเพื่อระดมทุนและทรัพยากรจากทางราชการและเอกชนมาสนับสนุนการบริหารงานวัฒนธรรมได้อย่างคล่องตัว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยไม่มีข้อผูกพันกับกฎระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ กองทุนส่งเสริมวัฒนธรรม

นี้จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2547 : 3)

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินงานวัฒนธรรม ควรเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ เนื่องจากประชาชนคือ ผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมและเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเองมากที่สุด ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ จึงได้มีประกาศคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้มีการจัดตั้ง “สภาวัฒนธรรม” ขึ้น โดยเริ่มจากสภาวัฒนธรรมจังหวัดก่อนและขยายไปสู่สภาวัฒนธรรมอำเภอและตำบลตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2544 : 2-5) จนกระทั่ง วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2545 กระทรวงวัฒนธรรมได้ได้ก่อตั้งขึ้นอีกครั้ง รัฐบาลโดยการนำของนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และได้โอนสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมาอยู่กับกระทรวงวัฒนธรรม กิจกรรมต่าง ๆ ของสภาวัฒนธรรมจังหวัดและโครงสร้างขององค์กรยังคงใช้โครงสร้างขององค์กรเหมือนเดิมทุกประการ แต่มอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทำหน้าที่เป็นเลขานุการแทนศึกษาธิการจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2546 : 6)

เนื่องจากวัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิตของประชาชน การดำเนินงานวัฒนธรรมจึงต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด โดยรัฐเป็นผู้ให้การส่งเสริมและสนับสนุน ซึ่งได้กำหนดไว้ชัดเจน ทั้งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมจังหวัด และขยายไปสู่สภาวัฒนธรรมอำเภอและตำบล เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรส่งเสริมและประสานการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม อันจะก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานวัฒนธรรมได้อย่างกว้างขวางและเกิดพลังทั้งจากหน่วยงานภาครัฐองค์กรเอกชนและประชาชน อันประกอบด้วยองค์กรเครือข่ายเครือข่ายทางวัฒนธรรม 5 กลุ่ม ที่เรียกว่า เบญจภาคี และรวมกลุ่มเครือข่ายทั้ง 5 กลุ่ม โดยมีสภาวัฒนธรรมจังหวัดหรือสภาวัฒนธรรมอำเภอ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานระหว่างสมาชิกและการรวมพลังปฏิบัติกิจกรรมทางวัฒนธรรมร่วมกัน รวมทั้งเป็นเวทีกลางในการส่งเสริม วัฒนธรรมประชาธิปไตยด้วยการเปิด โอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบต่อวิถีของชุมชนท้องถิ่นด้วยตนเอง และเพื่อเป็นการเสริมศักยภาพการดำเนินงานทางวัฒนธรรมในภาพรวมของชาติ ให้ประชาชนสามารถตั้งรับและปรับตัวให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาวะการณ์ของสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2547 : 16-17)

จังหวัดหนองคายมีการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมจังหวัดและสภาวัฒนธรรมทุกอำเภอ ประกอบไปด้วยสภาวัฒนธรรมอำเภอ 9 อำเภอ ในสภาวัฒนธรรมแต่ละอำเภอมีกิจกรรมการบริหารสภาที่มาจากผู้แทนเบญจภาคี สภาวัฒนธรรมจังหวัดเป็นเครือข่ายองค์กรดำเนินงาน วัฒนธรรมที่เป็นการดำเนินงานโดยประชาชน มีสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นหน่วยงานประสานงานกับสภาวัฒนธรรมจังหวัด โดยประธานสภาวัฒนธรรมในอำเภอนั้นเป็นกรรมการในสภาวัฒนธรรมจังหวัด โดยตำแหน่ง และมีจำนวนคณะกรรมการได้ตามความเหมาะสม แต่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารสภาวัฒนธรรมจังหวัดที่ผ่านมาได้ประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ขาดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมและการเข้ามามีส่วนร่วมของตัวแทนองค์กรต่าง ๆ ไม่ทั่วถึง ส่งผลทำให้การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ประจำปี 2553 (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย. 2554 : 5) ที่ระบุไว้ว่าในปี พ.ศ. 2553 คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายให้ความร่วมมือในการเข้าประชุมลดน้อยลง โดยสามารถพิจารณาได้จากคณะกรรมการสภาวัฒนธรรม ที่มีจำนวนมากถึง 379 คน แต่เข้าร่วมการประชุมเพียง 180 คน คิดเป็นร้อยละ 47 และในปี 2554 คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมมีเท่าเดิมแต่กลับพบว่าเข้าร่วมประชุมเพียง 175 คน คิดเป็นร้อยละ 46 จากตัวเลขดังกล่าว จะเห็นได้ว่า คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย เข้าร่วมการประชุมลดลง ทำให้ขาดการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อการจัดการการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานและการบริหารจัดการงานด้านวัฒนธรรม ซึ่งชี้ให้เห็นถึงปัญหาการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวัฒนธรรมของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ทำให้การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย. 2554 : 5-6)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาว่าปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับใด และคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อนำไปสู่การสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างของการปฏิบัติงานได้จริงในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย เกี่ยวกับการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการศึกษา

การศึกษากครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดสมมติฐานการศึกษาไว้ ดังนี้

1. คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย
2. คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายที่ลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมแตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตการศึกษาเรื่องปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษากครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย จำนวน 9 อำเภอ จำนวน 395 คน (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย. 2554 : 4)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย จำนวน 9 อำเภอ จำนวน 199 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้มาโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1976 ; อ้างถึงใน วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ, 2553 : 114)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเนื้อหา ดังนี้

2.1 ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและรายได้ โดยศึกษามาจาก ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546 : 196-205)

2.2 ศึกษาทฤษฎีกระบวนการบริหาร POSDCoRB 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การบรรจุ การประสานงาน การรายงาน และการจัดทำงบประมาณ โดยประยุกต์มาจาก วงศ์พัฒนา ศรีประเสริฐ (2554 : 187-193)

2.3 ศึกษาการมีส่วนร่วมกันแก้ปัญหาและสาเหตุของปัญหา การร่วมกำหนดนโยบายวางแผนงาน การร่วมดำเนินกิจกรรม การร่วมลงทุน และการร่วมติดตามประเมินผล โดยศึกษาจาก วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธรรมะ และคณะ (2550 : 48-49)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้

3.1.2 กระบวนการบริหาร POSDCoRB 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงาน และการจัดทำงบประมาณ โดยศึกษาจาก (Luther Gulick & Lyndall Urwick, 1973)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมของ

คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดประกอบด้วย การมีส่วนร่วมกันแก้ปัญหาและสาเหตุของปัญหา การร่วมกำหนดนโยบายวางแผนงาน การร่วมดำเนินกิจกรรม การร่วมลงทุน และการร่วมติดตามประเมินผล โดยศึกษาจาก (วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธรรมะ และคณะ, 2550 : 48-49)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอท่าบ่อ อำเภอสังคม อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ตาก อำเภอสระใคร

อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอรัตนวาปี และอำเภอเฝ้าไร่

4. ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษานี้ กำหนดระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนสิงหาคม 2555 – ธันวาคม 2555

กรอบแนวคิดการศึกษา

เพื่อให้เห็นภาพรวมได้ชัดเจนมากขึ้น ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งสามารถสรุปเป็นภาพประกอบ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องในความหมายของศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดความหมายของคำศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

ปัจจัยการบริหาร หมายถึง สิ่งที่มีความจำเป็นต่อการบริหารงานด้านวัฒนธรรม เพื่อให้การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ได้แก่ คณะกรรมการสภาวัฒนธรรม งบประมาณในการบริหารสภา การบริหารจัดการงานวัฒนธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ที่ต้องใช้ดำเนินงานด้านวัฒนธรรม ประกอบด้วย

1. การวางแผน หมายถึง ทิศทางการดำเนินงานวัฒนธรรมซึ่งมีการกำหนดแผนการงบประมาณ และแผนการอัตรากำลังคน แผนการบริหารจัดการ ไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างชัดเจน และคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย สามารถที่จะใช้แผนการดังกล่าวเป็นแนวทางในการดำเนินงานวัฒนธรรม เพื่อให้การดำเนินงานวัฒนธรรมประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. การจัดองค์การ หมายถึง การที่สภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย มีการกำหนดโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมไว้อย่างเป็นทางการ มีการกำหนดกรอบหน้าที่ และแต่งตั้งคณะกรรมการสภาวัฒนธรรม ให้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมตามความเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งองค์กรสามารถประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

3. การสั่งการ หมายถึง การที่ประธานสภาวัฒนธรรมใช้อำนาจหน้าที่ของตน มอบหมายให้คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการจัดอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมอย่างพอเพียง

4. การจับบุคคลเข้าทำงาน หมายถึง การสรรหาคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมเพื่อมาปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรม มีการส่งเสริมและพัฒนาคณะกรรมการสภาวัฒนธรรม โดยจัดให้มีการฝึกอบรมเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน มีการสร้างขวัญและกำลังใจเพื่อให้เกิดความรักในองค์กรและเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานวัฒนธรรม เพื่อให้การดำเนินงานด้านวัฒนธรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

5. การประสานงาน หมายถึง การบูรณาการงานด้านวัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้หน่วยงานหรือบุคคลที่มีความรู้ความสามารถได้มีโอกาสร่วมดำเนินงานวัฒนธรรม สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ มีการนำเสนอข้อมูลของหน่วยงานให้

องค์กรอื่น ๆ ได้รับทราบอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานวัฒนธรรมร่วมกับองค์กรอื่น ๆ และสามารถประสานให้มีการร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม

6. การรายงาน หมายถึง การที่สภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย สามารถแสดงข้อเท็จจริงในการดำเนินงานเพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของสภาวัฒนธรรมให้คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมทราบ ทั้งนี้ อาจใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การสรุปการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ การรายงานผลการประชุม เป็นต้น

7. การงบประมาณ หมายถึง การแสดงให้เห็นถึงแนวทางการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินงานวัฒนธรรม เพื่อร่วมกันวางแผนการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย

การจัดการการมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรม ที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวัฒนธรรมในทิศทางเดียวกัน และมีการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนี้

1. การร่วมกันค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา หมายถึง การที่คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ได้มีส่วนร่วมในการระบุปัญหาและความต้องการของตนเอง ส่งผลให้การดำเนินงานวัฒนธรรม ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชน คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมเกิดขวัญและกำลังใจในการดำเนินงาน เพราะได้มีส่วนร่วมในเสนอความคิดเห็นในการดำเนินงานวัฒนธรรมให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การร่วมกำหนดนโยบายวางแผนงาน หมายถึง การที่คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ได้มีส่วนร่วมค้นหาวิธีการพัฒนาการดำเนินงานวัฒนธรรม ให้ตอบสนองความต้องการของชุมชนเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชน นำมาซึ่งความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินงานวัฒนธรรม

3. การร่วมดำเนินกิจกรรม หมายถึง การที่คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรม โครงการ มีส่วนร่วมในการปรับปรุง เสนอแนะระบบการบริหารงานวัฒนธรรมให้เกิดการพัฒนาและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การร่วมลงทุน หมายถึง หมายถึง การให้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายเข้ามามีส่วนร่วมการลงทุนในรูปแบบของทรัพยากรธรรมชาติหรือปัจจัยภายในที่มีอยู่ในชุมชนตามกำลังความสามารถ แทนที่จะใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยภายนอกชุมชนทั้งหมด เป็นการเสริมสร้างให้คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายรู้จักการนำทรัพยากรมาบูรณาการ ให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจต่อไป

5. การร่วมติดตามประเมินผล หมายถึง การให้คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายมีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินงาน ทำให้สภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายทราบถึงปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้สภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคายสามารถพัฒนาการบริหารงานวัฒนธรรมให้เกิดความสำเร็จมากขึ้น

การดำเนินงานวัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ที่เกี่ยวข้องกับคนในสังคม ทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต จารีต ประเพณี ค่านิยม และความเชื่อ ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

สภาวัฒนธรรม หมายถึง สภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ที่มีคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมมาจากตัวแทนภาคประชาชน ทำหน้าที่เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวัฒนธรรมของคนในพื้นที่นั้น ๆ ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมดำเนินงานวัฒนธรรมอย่างเต็มที่ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของวัฒนธรรมได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมร่วมกับภาครัฐ โดยมีภาครัฐหรือราชการเป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมและให้การสนับสนุนการดำเนินงาน

คณะกรรมการสภาวัฒนธรรม หมายถึง คณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย เป็นสมาชิกจากองค์กรที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรม มีสมาชิกจากภาครัฐ เช่น หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากภาคเอกชน เช่น สมาคม มูลนิธิ จากภาคชุมชน เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน จากภาคธุรกิจ เช่น บริษัท ร้านค้า สถาบันการเงิน สื่อมวลชน จากภาควิชาการ เช่น สถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ ปรราชผู้ชาวบ้าน ผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ เข้ามาร่วมกันดำเนินกิจกรรมด้านวัฒนธรรม

ประโยชน์การศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการศึกษา ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงระดับการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนากลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและบริหารงานของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกัน เกี่ยวกับการใช้ปัจจัยการบริหารเพื่อจัดการการมีส่วนร่วมดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย

3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย ในการใช้ปัจจัยบริหารเพื่อการจัดการการมีส่วนร่วมการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย อันจะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงและการบริหารงานของสภาวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวัฒนธรรมให้มากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อพัฒนางานด้านวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY